

HUMANITA

NEWSLETTER

Kolovoz 2023.

POŠTOVANE/I,

ovim newsletterom započinjemo seriju newslettera sa svrhom predstavljanja našeg dugogodišnjeg rada i truda u rješavanju interakcija čovjeka i prirode i utjecaja turističkih aktivnosti na zaštićena područja. Cilj nam je pokazati Vam što smo do sada radili na tom planu i što očekujemo u budućnosti. Ovim newsletterom Vas želimo pozvati da nam se pridružite na tom putu i zajedno s nama uskočite u sferu istraživanja i razvoja kako bismo stvorili bolji svijet, zdraviji i zaštićeniji okoliš te svjetliju budućnost. Nadamo se da će Vam se svidjeti ovaj broj newslettera te Vas pozivamo da nam se obratite za sva pitanja koja imate.

Naime, utvrđeno je da uz sve veći broj posjetitelja i aktivnosti posjetitelja, zaštićena područja u Srednjoj Europi doživljavaju porast sukoba između čovjeka i prirode. Rekreativne aktivnosti poput planinarenja, brdskog biciklizma ili skijanja dovode do različitih utjecaja okoliša na fizičke i hidrološke procese, kao i na ekologiju i životinjski svijet. Imajući to na umu, znanstvenici i stručnjaci iz pet (5) zemalja Europske unije odlučili su znanstveno-metodički pristupiti ovom izazovu i njegovim rješenjima.

**VESELIMO SE ŠTO VAS MOŽEMO
POZVATI NA NOVU AVANTURU U
OČUVANJU OKOLIŠA DOK
PRIDONOSIMO OSIGURAVANJU
PAMETNOG I ODGOVORNOG
TURIZMA I DUGOROČNOG
ODRŽIVOG RAZVOJA.**

Nakon mnogo vremena, truda, priprema i strasti posvećenih ovoj inicijativi, sa zadovoljstvom objavljujemo da je projekt **INTERREG Central Europe “HUMANITA - Interakcije ljudi i prirode i utjecaji turističkih aktivnosti na zaštićena područja”** službeno započeo **1. travnja 2023.** te će završiti **31. ožujka 2026.**

U tom će razdoblju projekt HUMANITA okupiti **11 partnera iz Austrije, Hrvatske, Mađarske, Italije i Slovačke** sa svrhom angažiranja znanstvenika s posebnim stručnim znanjem i tematskim iskustvom da zajedno rade na razvoju i testiranju inovativnih rješenja za procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na prirodu, s ciljem pružanja pomoći upraviteljima zaštićenih područja u zaštiti okoliša. Dodatnih **14 pridruženih partnera** uključeno je u projekt kako bi doprinijeli upravljanju interakcijama čovjeka i prirode i utjecajima turističkih aktivnosti na zaštićena područja.

HUMANITA EKOSUSTAV ČINE SLJEDEĆI VISOKOKVALITETNI I RENOMIRANI PROJEKTNI PARTNERI:

VODEĆI PARTNER

1. Sveučilište u Žilini, Slovačka (UNIZA)

PROJEKTNI PARTNERI I PILOT LOKACIJE

2. Eurac research (EURAC), Italija
3. Sveučilište u Parmi (UNIPR), Italija
4. Notitia d.o.o. (NOTITIA), Hrvatska
5. Sveučilište primijenjenih znanosti Carinthia (CUAS), Austrija
6. CEEweb za bioraznolikost (CEEweb), Mađarska
7. EGTC GEOPARK KARAWANKEN/KARAVANKE (EGTC GEOPARK), Austrija/Slovenija - pilot lokacija
8. Uprava Nacionalnog parka Malá Fatra (A-NPMF), Slovačka - pilot lokacija
9. Javna ustanova Kamenjak (PIK), Hrvatska - pilot lokacija
10. Nacionalni park Tuscan-Emilian Apennine (PNATE), Italija - pilot lokacija
11. Uprava Nacionalnog parka Bükk (BNPD), Mađarska - pilot lokacija

14 PRIDRUŽENIH PARTNERA

Važnost i učinak inicijative iza projekta HUMANITA prepoznala je i Europska unija. Ovaj projekt je podržan od strane **Programa transnacionalne suradnje Središnja Europa 2021. - 2027.** uz sufinanciranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) - **ukupni proračun projekta je 2.396.346,70 EUR**, od čega sredstva iz EFRR-a iznose **1.917.077,36 EUR**.

»»» PROJEKTNI CILJEVI

Kako bi se osigurala njegova važnost, utjecaj i dugoročna održivost, projekt HUMANITA ima za cilj:

- Testirati i izraditi inovativna rješenja za procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na prirodu.
- Pomoći upraviteljima zaštićenih područja da ih optimiziraju zaštitom prirode.
- Uključiti turiste i lokalne zajednice u participativno praćenje s ciljem podizanja svijesti, izgradnje povjerenja i promjene ponašanja.
- Unaprijediti zaštitu prirodne baštine, ekosustava i vrijednih područja.
- Razviti narativ „zajedničke baštine“ za pilot lokacije.

Ove promjene će se uvesti i postići kroz ključne tematske aktivnosti projekta, od praćenja utjecaja turista na okoliš unutar zaštićenih područja, trenutnih metoda i najboljih praksi, zatim razvoja inovativnih metoda praćenja i skupova podataka za otkrivanje utjecaja turista na okoliš, do upravljanja sukobima između čovjeka i prirode.

Slijedom ovih aktivnosti, projekt će rezultirati sljedećim ključnim rezultatima:

- 1 TRANSNACIONALNA STRATEGIJA PRAĆENJA
- 5 PILOT AKCIJA TESTIRANJA NOVIH INOVATIVNIH METODA I PRISTUPA PRAĆENJU
- 5 LOKALNIH AKCIJSKIH PLANOVA ZA PRAĆENJE I RJEŠAVANJE SUKOBA IZMEĐU ČOVJEKA I PRIRODE NA PILOT LOKACIJAMA
- 6 RJEŠENJA ZA PROCJENU VRIJEDNOSTI UTJECAJA RAZLIČITIH VRSTA TURISTIČKIH AKTIVNOSTI NA PRIRODU

»»» Početni sastanak 17.-19. travnja 2023.

Projekt je započeo svojim prvim konzorcijskim i početnim sastankom 17. - 19. travnja 2023. godine u **Bukkszentkereszt u Mađarskoj**. Sastanak je poslužio kao platforma za raspravu o radnim paketima, aktivnostima, zadacima i ukupnom tijeku rada partnera u narednom razdoblju, kao i u projektu općenito. Početni sastanak također je integrirao uspostavljanje Upravljačke skupine HUMANITA i sastanak Upravnog odbora, prvi od mnogih koji će uslijediti u projektu HUMANITA.

RADIONICA DOBRE PRAKSE NA TEMU „PRAĆENJE POSJETITELJA I NJIHOVIH UTJECAJA NA OKOLIŠ“

Jedno od prvih postignuća u projektu uspješno je realizirano **29. lipnja 2023.** godine, kada je održan inspirativan događaj - Radionica dobre prakse na temu „Praćenje posjetitelja i njihovih utjecaja na okoliš“. Ova online radionica imala je za cilj rasvijetliti praćenje prostorno-vremenskog ponašanja posjetitelja i istražiti inovativne tehnologije za praćenje utjecaja posjetitelja na prirodni okoliš. Događaj je bio inspiracija, sadržavao je prezentacije osam (8) nositelja dobre prakse i pokriva niz tema vezanih uz praćenje posjetitelja, divljih životinja te erozije i gaženja. Prezentacije su pokrile uvid u korištenje suvremenih tehnologija poput akustičnih senzora, kamera za promatranje divljih životinja i UAV-ova (bespilotnih letjelica) za praćenje utjecaja posjetitelja na okoliš. Nadalje, suvremene mogućnosti prikupljanja podataka o obrascima kretanja posjetitelja na temelju dobrovoljnih geografskih informacija iz mobilnih aplikacija i automatskih brojača posjetitelja bile su velika inspiracija. Teme radionica blisko su povezane s metodama praćenja koje će se koristiti tijekom projekta HUMANITA. Istražujući najnovija tehnološka dostignuća i uspješne studije slučaja, sudionici su stekli vrijednu inspiraciju i znanje koje će doprinijeti ciljevima projekta, kao što je poboljšanje prakse održivog turizma i minimiziranje negativnih utjecaja aktivnosti posjetitelja na okoliš.

Zaključno, u ovom smo projektu okupili impresivan konzorcij znanstvenih projektnih partnera i pilot lokacija.

VODEĆI PARTNER - SVEUČILIŠTE U ŽILINI (UNIZA)

Naš vodeći partner, Sveučilište u Žilini (UNIZA), sa 70 godina dugom poviješću, pripada jednoj od vodećih obrazovnih i znanstvenih institucija u Slovačkoj, a trenutno je uključeno u gotovo 200 nacionalnih i 65 međunarodnih znanstvenih projekata. UNIZA je preuzela ukupnu financijsku i administrativnu odgovornost za projekt i koordinaciju provedbe projekta, a također je sudjelovala u provedbi svih projektnih aktivnosti, kao što je otkrivanje okolišnih/biotičkih/abiotičkih varijabli koristeći različite pristupe te kopnenu i daljinsku tehniku (npr. LIDAR, fotogrametrija) te testiranje njihovih granica detekcije i prikladnosti za različita okruženja, procjena korelacija između različitih pokazatelja i pomoć u pripremi baze podataka, prikupljanju podataka, analizi i interpretaciji.

PROJEKTNI PARTNERI

EURAC RESEARCH - INSTITUT ZA REGIONALNI RAZVOJ (EURAC)

Eurac Research - Institut za regionalni razvoj (EURAC) ima za cilj provesti istraživanje transformacije promicanjem socijalne pravde, podržavajućih i otpornih zajednica i povećanjem ekološki prihvatljivih načina razmišljanja. EURAC će sudjelovati u provedbi svih projektnih aktivnosti, posebno u praćenju utjecaja turista na okoliš unutar zaštićenih područja, trenutnih metoda i najboljih praksi, razvoju inovativnih metoda praćenja i skupova podataka za otkrivanje utjecaja turista na okoliš, kao i u doprinosu uspostavi upravljanja sukobima između čovjeka i prirode.

Sveučilište primijenjenih znanosti Carinthia (CUAS) je neprofitno društvo s ograničenom odgovornošću sa svrhom osnivanja, održavanja i provedbe diplomskih programa primijenjenih znanosti i poslijediplomskih programa u područjima tehnologije, poslovanja, zdravstva i socijalnih pitanja, kao i provedbe tečajeva za obrazovanje i osposobljavanje. Uz ovo veliko iskustvo i know-how, CUAS će pridonijeti realizaciji svih planiranih aktivnosti u projektu te zajedno s Karawanken-Karavanke UNESCO Global Geopark okupiti lokalne dionike u izradi lokalnog akcijskog plana, praćenja i rješavanja sukoba čovjeka i prirode te pridonijeti razvoju narativa o „zajedničkom nasljeđu“.

SVEUČILIŠTE PRIMIENJENIH ZNANOSTI CARINTHIA (CUAS)

UPRAVA NACIONALNOG PARKA MALÁ FATRA (A-NPMF)

Uprava Nacionalnog parka Malá Fatra (A-NPMF) neovisna je organizacija za zaštitu prirode izravno podređena Ministarstvu okoliša Slovačke Republike, koja pokriva 40 prirodnih rezervata i drugih zaštićenih područja u području svoje nadležnosti, kao i 13 područja od značaja za zajednicu i jedno Područje posebne zaštite, koji su dio europske mreže zaštićenih područja Natura 2000. Kao projektni partner i **pilot lokacija**, A-NPMF će provoditi sve projektne aktivnosti, uključujući otkrivanje okolišnih/biotičkih/abiotičkih varijabli koristeći različite pristupe procjene utjecaja uznemirujućih učinaka turista (uključujući primjerice skijaško planinarenje ili rad planinskih koliba i dronova) na sisavce i ptice iz obitelji tetrijeba pomoću fotonadzora i telemetrije, te razviti alate za participativno praćenje i uključiti lokalno stanovništvo, dionike i turiste.

Sveučilište u Parmi (UNIPR) je državno sveučilište i jedno od najstarijih sveučilišta na svijetu. UNIPR će se pridružiti svim ostalim partnerima u dijeljenju svog iskustva i znanja za postizanje postavljenih ciljeva, fokusirajući se na dva (2) glavna smjera: definiranje različitih pokazatelja za procjenu turističkog utjecaja na proučavana područja te pohranjivanje i razrada podataka praćenja uzorkovanih u svakoj pilot lokaciji uključenoj u projekt.

SVEUČILIŠTE U PARMU (UNIPR)

PROJEKTI PARTNERI

EGTC GEOPARK KARAWANKEN/KARAVANKE (EGTC GEOPARK) je europska grupacija teritorijalne suradnje i prekogranična regija povezana i podijeljena istoimenim planinskim lancem, smještena na granici Austrije i Slovenije i obilježena vrlo bogatom geološkom raznolikosti između Alpa i Dinarida. Karawanken-Karavanke UNESCO Global Geopark je projektni partner i **pilot lokacija** koja će biti uključena u sve projektne aktivnosti. Kako bi istražila rastuća potražnja i njezini utjecaji te povezanim sukobima korisnika, Karawanken-Karavanke UNESCO Global Geopark će se usredotočiti na različite lokalitete kako bi pomogao upraviteljima i korisnicima u razumijevanju utjecaja planinara i brdskih biciklista na pješačke staze i MTB staze, definiranju zona koje su prikladne za razvoj rekreacijske aktivnosti, informiranju posjetitelja o utjecajima njihovih aktivnosti i ukazati im na nužnost poštivanja prirodnog okoliša i boravka na službenim stazama.

EGTC GEOPARK KARAWANKEN/KARAVANKE (EGTC GEOPARK)

NOTITIA D.O.O.

Notitia d.o.o. je specijalizirana za brojna područja, no njezino temeljno područje stručnosti je provedba nacionalnih, EU i drugih međunarodnih znanstvenih i strateških projekata, kao i istraživanje, razvoj i inovacije; turizam; komunikacija, diseminacija, promocija, vidljivost; strateško planiranje; praćenje; evaluacija; upravljanje kvalitetom; održivi razvoj; provedba radionica, konferencija i drugih događanja. Notitia je komunikacijski menadžer u projektu odgovoran za koordinaciju i provedbu komunikacijskih aktivnosti u projektu te osiguravanje njihove učinkovitosti i uspješnosti. Notitia d.o.o. je odgovorna za razvoj strateških odrednica komunikacijskih aktivnosti u projektu, kao i za provedbu komunikacijskih aktivnosti projekta i osiguravanje isporuke komunikacijskih rezultata kroz praćenje i izvješćivanje o napretku projekta.

NACIONALNI PARK TUSCAN- EMILIAN APENNINE (PNATE)

Nacionalni park Tuscan-Emilian Apennine (PNATE) talijansko je javno tijelo čiji je primarni cilj zaštita prirodne baštine, osiguranje bolje kvalitete života i promicanje lokalnog gospodarstva i eko-održivog turizma, uključujući četiri (4) državna prirodna rezervata i 16 područja Natura 2000, podijeljenih u dvije (2) regije - Emilia-Romagna i Toscana. Kao projektni partner i **pilot lokacija**, PNATE će sudjelovati u svim projektne aktivnostima. Konkretno, PNATE će provoditi projektne aktivnosti na tri (3) pilot lokacije u parku, otkrivajući okolišne/biotičke/abiotičke varijable koristeći različite pristupe, prikupljanje podataka, analizu i tumačenje kako bi doprinijeli razvoju tehničkih alata za participativno praćenje, uključujući lokalno stanovništvo, dionike i turiste, s glavnim fokusom istraživanja na tri (3) lokaliteta o rekreacijskim utjecajima turista na prirodna dobra.

PROJEKTI PARTNERI

Javna ustanova Kamenjak (PIK) upravlja s četiri (4) prirodna područja na području Općine Medulin u Hrvatskoj. Kao projektni partner i **pilot lokacija**, uloga PIK-a je doprinijeti poboljšanju održivog upravljanja zaštićenim područjem Donjeg Kamenjaka i medulinskog arhipelaga razvojem, praćenjem i testiranjem novih metoda i rješenja, s fokusom na smanjenje pritiska povezanog s turizmom i gubitkom bioraznolikosti. U cilju boljeg razumijevanja prostorne i vremenske distribucije posjetitelja, kao i najpogođenijih zona, projektne aktivnosti PIK-a bit će usmjerene na definiranje područja gdje je utjecaj posjetitelja najintenzivniji. Osim toga, putem komunikacijskih kanala i radionica, PIK će informirati posjetitelje o učincima svojih aktivnosti na zaštićeno područje te im ukazati na nužnost poštivanja prirodnog okoliša i održavanja službenih staza i parkirališnih zona, s općim ciljem podizanja svijesti o zaštiti okoliša, obrazovanja i smanjenja sukoba između ljudi i biljnog i životinjskog svijeta.

JAVNA USTANOVA KAMENJAK (PIK)

CEEWEB ZA BIORAZNOLIKOST (CEEWEB)

CEEweb za bioraznolikost (CEEweb) je mreža od 33 organizacije iz Srednje i Istočne Europe koje teže očuvanju prirodne baštine regije, s misijom rada na očuvanju bioraznolikosti kroz promicanje održivog razvoja. CEEweb će pružiti svoje iskustvo i surađivati sa svim partnerima za realizaciju planiranih aktivnosti na pilot mjestu u Nacionalnom parku Bükk zajedno s Upravom parka. Podržavajući Upravu Nacionalnog parka Bükk, CEEweb će sudjelovati u osmišljavanju i provedbi aktivnosti praćenja i provoditi stolno istraživanje i prikupljanje podataka na licu mjesta te pružati analizu zajedno s procesom prikupljanja podataka Parka Bükk.

UPRAVA NACIONALNOG PARKA BÜKK (BNPD)

Uprava Nacionalnog parka Bükk (BNPD) središnje je tijelo javne uprave određeno za zaštitu prirode, odgovorno za upravljanje očuvanjem prirode jednog (1) nacionalnog parka, devet (9) zaštićenih područja krajolika, 14 područja očuvanja prirode, 66 područja Natura 2000, "ex lege" zaštićena područja (morijevi, kurgani, zemljane utvrde, izvori, špilje), jedno (1) Ramsar područje, jednu (1) svjetsku baštinu i jednu (1) europsku diplomu zaštićenih područja u sjevernoj Mađarskoj. Kao projektni partner i **pilot lokacija**, BNPD će sudjelovati u svim projektnim aktivnostima. BNPD će posebno provoditi terenske aktivnosti, s glavnim fokusom na prikupljanje podataka za praćenje utjecaja turista na okoliš unutar zaštićenih područja, trenutnih metoda i najboljih praksi, kao i razvoj inovativnih metoda praćenja i skupova podataka za otkrivanje utjecaja turista na okoliš i upravljanje sukobom između čovjeka i prirode.

Uzbuđeni smo što možemo s Vama podijeliti naš napredak i novosti u sljedećim mjesecima, na našem putu istraživanja međudjelovanja čovjeka i prirode i utjecaja turističkih aktivnosti na zaštićena područja, razvoja i testiranja inovativnih rješenja za procjenu utjecaja turističkih aktivnosti na prirodu i pomoći upraviteljima zaštićenih područja u zaštiti okoliša.

OSTANITE S NAMA ZA VIŠE INFORMACIJA!

Ovaj projekt je podržan od strane Programa transnacionalne suradnje Središnja Europa 2021. - 2027. uz sufinanciranje iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

UNIVERSITY
OF ŽILINA

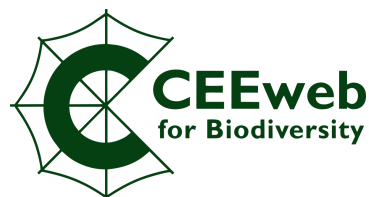
UNIVERSITÀ
DI PARMA

eurac
research

GEOPARK
KARAWANKEN
KARAVANKE

Bükk Nemzeti Park
Igazgatóság

NOTITIA
consulting & services

